

Information der Bildungsberatung

Übersicht über das Schulsystem (bosnische, kroatische Fassung) Pregled školskog sistema

Stanje: April 2021

Inter national

Inhalt

1. Školski sistem u Bavarskoj – opšte informacije	S. 2
2. Prijem u školu – upis u školu – osnovna škola	S. 5
3. Prijelaz u početni razred gimnazije ili realne škole	S. 7
4. „Pridošlice“ (Učenici koji su novi u Njemačkoj i nisu pohađali ovdje školu već od 1. razreda)	S. 8
5. Stručne škole – stručne obuke – fakulteti	S. 12

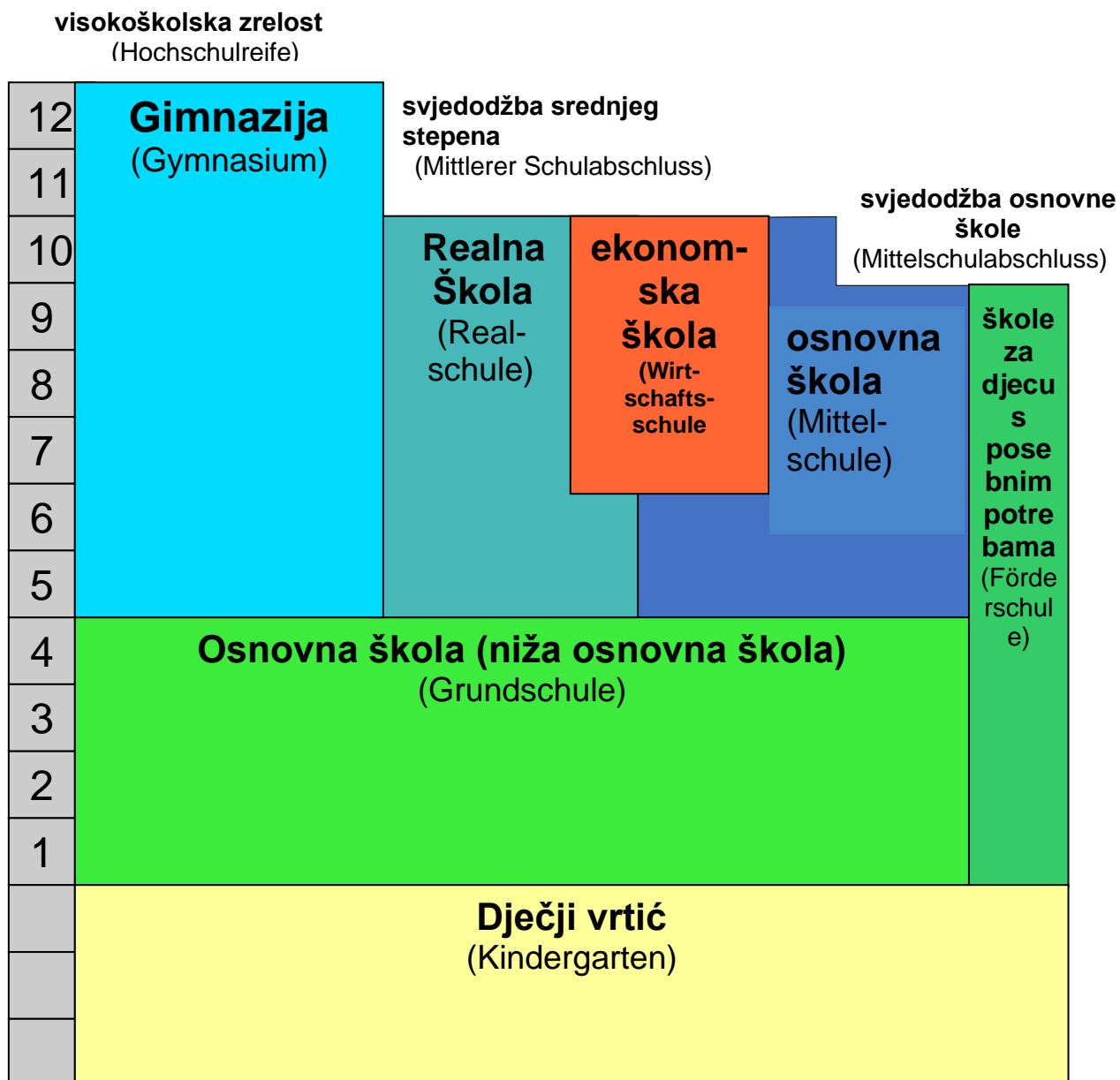

1. Školski sistem u Bavarskoj – opšte informacije

<p>Nastava se u pravilu održava prijedodne. U mnogim školama postoji podnevni i poslijepodnevni boravak. Takođe sve se više nudi i cjelodnevni boravak u školama.</p>	<p>vrijeme nastave</p>
<p>U Bavarskoj je školski sistem tročlan, tj. prema starosnoj dobi učenika dijeli se na tri različita tipa škole. Do 4. razreda svi učenici pohađaju četverogodišnju nižu osnovnu školu (Grundschule). Nakon toga idu u više razrede osnovne škole (Mittelschule od 5. do 9, odnosno 10. razreda u tzv. M-razredima), u gimnaziju (Gymnasium – od 5. do 12. odnosno 13. razreda) ili u realnu školu (Realschule od 5. do 10. razreda). Nakon 6. odnosno 7. razreda više osnovne škole (Mittelschule) moguće je upis u četverogodišnju/trogodišnju, a nakon 9. razreda u dvogodišnju ekonomsku školu (Wirtschaftsschule).</p>	<p>Tročlani školski sistem</p>
<p>Osnovna škola (Mittelschule, ranije Hauptschule) završava se zaključno s 9. razredom „uspješnim završetkom osnovne škole“ (erfolgreicher Mittelschulabschluss) ili položenim posebnim ispitom „kvalificirajući završetak osnovne škole“ (qualifizierender Mittelschulabschluss "- Quali"). Pohađanjem 10. razreda – „razreda za stjecanje završetka srednjeg stupnja“ - „M-10“ (Mittlere- Reife-Klassen – „M-10“) može se steći „završetak srednjeg stupnja“ (Mittlere Reife).</p>	<p>osnovna škola Mittelschule (prije: Hauptschule)</p>
<p>Gimnazija tokom 8 odnosno 9 godina školovanja vodi do opšte visokoškolske zrelosti – mature (Abitur), koja omogućava studij na svim visokim školama i fakultetima/univerzitetima. Od 2018/2019. školske godine, gimnazija će ponovo sa 5. i 6. razredom obuhvatiti devet školskih godina.</p> <p>Tko je u školskoj 2017/2018. godini upisan u 5. razred (ili kasnije upisan), može nakon 9 godina položiti maturu (Abitur) (što znači u godini 2026). Postoji isto tako mogućnost sa takozvanim preskokom („Überholspur“) jedanaestog razreda, ako je prije toga u 9. i 10. razredu pohađana dodatna nastava. Tko je u školskoj 2016/2017. sa 5. razredom počeo (ili u toj godini kasnije upisan), može poslije 8 godina da pohađa za maturu (Abitur) (u godini 2024. ili prije).</p>	<p>gimnazija</p>
<p>Nakon 4. razreda osnovne škole može se nastaviti školovanje u realnoj školi (Realschule) (5. do 10.razreda). Uspješnim završetkom realne škole stječe se završetak srednjeg stupnja (“Mittlere Reife”). Nakon toga učenik se može strukovno obrazovati (Berufsausbildung) ili se upisati (ako ima određene ocjene) u dvogodišnju višu strukovnu školu Fachoberschule (FOS), čijim završetkom stječe pravo na upis u visoke škole primijenjenih znanosti Hochschulen für angewandte Wissenschaft (ranije: Fachhochschule) (a kod dobrog uspjeha tj. dobrih ocjena, može se pohađati i treća godina više strukovne škole FOS 13, što omogućava studij na visokim školama primijenjenih znanosti i na univerzitetima). Nakon završenog strukovnog obrazovanja (Berufsausbildung) ili nakon petogodišnjeg radnog staža u djelatnosti koja je srodna željenom smjeru dobija se ista diploma na Berufsoberschule (BOS) kao i kod FOS.</p>	<p>realna škola</p>

<p>Za učenike i učenice, koji nakon 4. razreda još ne znaju tačno koji je tip škole najbolji za njih, postoji - samo u Münchenu - škola koja nudi tzv. Orijentacioni stepen (Schulartunabhängige Orientierungsstufe) koji obuhvaća 5. i 6. razred, nakon kojeg se odlučuje za daljnji nastavak školovanja (gimnazija, realna škola, M-razred i redovni razred osnovne škole) (Quiddestr. 4, 81735 München, Tel. 233-3 50 75, Fax 233-3 50 80, sekretariat@ori.musin.de, www.ori.musin.de).</p>	<p>orijentacioni stepen</p>
<p>U Minhenu postoji i jedna opša škola (Gesamtschule) koja u sebi ujedinjuje osnovnu školu (Mittelschule), gimnaziju i realnu školu - Willy-Brandt-Gesamtschule (Freudstr. 15, 80935 München, Tel. 233-43599, Fax 233-43588, www.wbg.musin.de, willy-brandt-gesamtschule@muenchen.de). Tamo učenici mogu steći uspješan završetak osnovne škole (erfolgreicher Abschluss der Mittelschule) ili na Willy-Gaf-Gimnaziji maturu (Abitur).</p>	<p>opšta škola</p>
<p>Iz jednog tipa škole u drugi može se prijeći i u višim razredima. Za to ima više mogućnosti. Osim toga, nakon uspješnog završetka jednog tipa škole, može se različitim putevima završiti i neki drugi tip škole (npr. steći srednji stupanj obrazovanja – Mittlere Reife – nakon završetka osnovne škole ili položiti maturu nakon srednjeg stupnja obrazovanja). Maturu se može steći i naknadno, nakon strukovnog obrazovanja ili radnog iskustva, tzv. „drugim obrazovnim putem“ (Zweiter Bildungsweg).</p>	<p>mijenjanje tipa škole i naknadno sticanje školskih završetaka</p>
<p>Školska obaveza znači da dijete mora 9 godina pohađati neku školu sa propisanim brojem sati nastave (Vollzeitschulpflicht), dakle obično 5 dana u sedmici prijepodne. Nakon toga slijedi u pravilu trogodišnja strukovnoškolska obaveza (Berufsschulpflicht) (strukovna škola - Berufsschule – u pravilu se pohađa kao dio strukovnog obrazovanja koje se velikim dijelom odvija u nekom preduzeću). Ta se obaveza ispunjava i sticanjem završetka srednjeg stepena (Mittlere Reife), uspješnim završetkom 10. razreda gimnazije, realne škole ili osnovne škole (Mittelschule) (ako se nakon toga ne započne strukovno obrazovanje). Strukovnoškolska obaveza traje najduže do navršene 21.godine.</p>	<p>školska obaveza</p>
<p>Roditelji mogu i trebaju aktivno sudjelovati u školskom životu s odlaskom na satove informacija (Sprechstunde) učiteljica i učitelja, kako bi pratili školski razvoj svojeg djeteta, odlaskom na roditeljske sastanke (Elternabende) sudjelovanjem u radu roditeljskog vijeća (Elternbeirat). Na taj način roditelji mogu pomoći svom djetetu u postizanju dobrog uspjeha u školi i tako poboljšati šanse za kasnije zanimanje, a mogu i uticati na zbivanja u školi.</p>	<p>uloga roditelja u školi</p>
<p>Učenici javnih, državnih (ne i privatnih) nižih osnovnih škola (Grundschule) (1. do 4. razreda) i osnovnih škola (5. do 10. r.) (Mittelschule) moraju u pravilu ići u onu školu, kojoj pripadaju po adresi stanovanja. Minhen je podijeljen na školske okruge (Schulsprengel). U opravdanim slučajevima može se na zahtjev (Gastschulantrag) napraviti izuzetak, npr. ako učenik pohađa osnovnu školu sa cjelodnevnim boravkom.</p>	<p>školski okrug</p>

Vrlo pojednostavljeno predstavljanje školskog sistema

2. Upis u školu – Prijem u školu - Osnovna škola (1 - 4. razreda) (Grundschule)

<p>Upis u školu za učenike koji podliježu školskoj obavezi je u mjesecu martu/ozujku odnosno aprilu/travnju svake godine.</p>	<p>prijem u školu upisni rok</p>
<p>U Bavjenu postoji takozvani upisni rok. Sva djeca koja su do 30.juna navršila 6 godina, podliježu školskoj obavezi. Roditelji mogu za djecu, koja u vremenskom periodu od 1 Jula pa do 30 Septembra navrše 6 godina, sami odlučiti da upišu dijete u prvi razred. Za djecu koja nakon 31 decembra navrše 6 godina, je potrebno stručno misljenje od školskog psihologa. Djeca koja su vec jednom vracena nazad u osnovnoj skoli (pogledajte kasniji prijem u školu) podlijezu automatski školskoj obavezi.</p>	<p>školska zrelost (obavezni upis i upis na zahtjev)</p>
<p>Svi roditelji djece koja podliježu školskoj obavezi dobiju pismenu obavijest o upisu. Na upis u školu mora doći i dijete, rodni list djeteta morate obavezno ponijeti sa sobom.</p>	<p>upis u školu</p>
<p>Školska godina uvijek počinje polovinom septembra/rujna nakon ljetnih školskih praznika. Na prvom roditeljskom sastanku, koji se obično održava već u junu/lipnju ili julu/srpnju, roditelji saznaju šta djetetu treba za početak školske godine (knjige se obično dobiju u školi – roditelji ih ne trebaju kupiti). U nadležnom socijalnom uredu (Sozialbürgerhaus) možete se informirati o tome da li imate pravo na novčanu pomoć za kupovinu školskog pribora.</p>	<p>početak školske godine</p>
<p>Ako dijete 31. Decembra/prosinca još nije navršilo 6 godina, može na zahtjev staratelja (obično su to roditelji) biti prijevremeno upisano u školu, ako se može očekivati da će dijete, s obzirom na tjelesnu i intelektualnu zrelost, uspješno učestvovati u nastavi. Zahtjev se daje pri upisu u školi (Sprenghelschule) kojoj se pripada s obzirom na adresu stanovanja. Odluku o prijevremenom upisu donosi školski psiholog.</p>	<p>prijevremenski upis u osnovnu školu</p>
<p>Ako se utvrdi da dijete koje podliježe školskoj obavezi nije tjelesno i/ili intelektualno zrelo za školu, može biti vraćeno za godinu dana, tj. ono će biti primljeno u školu godinu dana kasnije. To se može napraviti i za dijete koje je već krenulo u prvi razred, i to najkasnije do 30. novembra/studenog. Odluku o tome donosi ravnateljica ili ravnatelj škole, nakon razgovora s roditeljima.</p>	<p>kasniji prijem u školu</p>
<p>Kod upisa u osnovnu školu za svu djecu koja dolaze iz inostranstva postoje ove mogućnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovni razredi (Regelklasse): regularne razrede u osnovnoj školi, pohađaju sva djeca koja dobro vladaju njemačkim jezikom. U njoj se stiču osnove za daljnje školovanje, koje se odvija u različiti smjerovima, prema sposobnostima i sklonostima učenika. 	<p>mogućnosti kod prijema:</p> <p>redovni razredi</p>
<ul style="list-style-type: none"> • U Minhenu postoje mnoge privatne škole, za koje se često plaća školarina. Tu se ubrajaju i međunarodne škole (internationale 	<p>međunarodne škole</p>

<p>Schulen) u kojima se nastava održava na grčkom, francuskom, japanskom, hebrejskom ili engleskom jeziku.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Škole za djecu s posebnim potrebama (Förderschule): To su škole za djecu koja iz psihičkih ili tjelesnih razloga imaju posebne potrebe. Te škole nisu predviđene za djecu samo zbog slabog poznavanja njemačkog jezika koja ne mogu pohađati redovne razrede. • Razredi za dijagnozu i pomoć (Diagnose- und Förderklassen): To su razredi za djecu koja kod prijema u školu još nisu sasvim zrela ili na određenim područjima pokazuju deficite ili nedostatke u sposobnostima. Nakon najduže 3 godine dijagnoze i podrške u razvoju odlučuje se da li će dijete ići u redovni razred (Regelklasse) ili u školu za djecu s posebnim potrebama (Förderschule). (1 i 2 razred se pohađa u 3 godine) <p>Za učenike/ce kojima njemački nije maternji jezik postoje sljedeće mogućnosti podrške u dječjim vrticima, osnovnoj školi (i isto tako u srednjoj školi takozvanoj Mittelschule)</p> <ul style="list-style-type: none"> • DeutschPLUS- diferencija (prije Deutschförderklassen) su razredi za djecu koja ne vladaju u dovoljnoj mjeri njemačkim jezikom, tako da bez intenzivne pomoći ne mogu pratiti nastavu u redovnom razredu. Učenici razreda za učenje njemačkog jezika imaju odvojenu nastavu do najviše 12 sati sedmično (u glavnim predmetima, tj. njemačkom, matematici i prirodi i društvu), dok ostali dio nastave imaju paralelno sa drugim učenicima redovnog razreda (Kooperationsklasse), dakle onima koji vladaju njemačkim jezikom. Ako u školi kojoj pripadaju po adresi stanovanja (Sprengelschule) nema razreda za učenje njemačkog jezika ("Deutschförklasse"), učeniku se pomaže tako što ima dodatne satove na kojima intenzivno uči njemački DeutschPLUS-kurs (pogledajte dole). Prijelaz u jednu drugu školu sa Deutsch PLUS-diferencijom je samo moguć u posebnim slučajevima. • Osim toga, nudi se predečaj njemački (Vorkurs Deutsch) sa 240 sati nastave u godini (pola u vrtiću, pola u osnovnoj školi), predviđen za djecu, kod koje se testiranjem (Sprachstanderhebung) provedenim oko godinu dana prije prijema u školu (između januara/siječnja i juna/lipnja u godini prije prijema u školu) utvrdilo da im je poznavanje njemačkog jezika nedovoljno. • Za djecu koja ne poznaju dovoljno njemački, može se, uz redovnu nastavu, još dodatno organizirati DeutschPlus-kurs 4 sata u sedmici (pretežno u popodnevnim satima). • Osim toga postoje i posebni razredi, tzv. njemački razredi (Deutschlernklassen prije „Übergangsklasse“), u kojima strani učenici uče njemački jezik (pogledajte stranicu br.8). 	<p>škole za djecu s posebnim potrebama</p> <p>razredi za dijagnozu i podršku</p> <p>DeutschPLUS-diferencija (ranije: razredi za učenje njem. jezika-Deutschförderklasse)</p> <p>Predečaj njemački (Vorkurs Deutsch)</p> <p>DeutschPLUS-kurs (prije:Deutschförderkurs)</p> <p>razredi njemačkog jezika-Deutschklasse (prije Übergangsklasse)</p>
--	---

3. Prelaz u početni razred gimnazije ili realne škole

U četvrtom razredu osnovne škole donosi se važna odluka o daljnjem školovanju učenika.

Svi učenici/ce 4. razreda u javnim ili državno priznatim osnovnim školama **prvog dana nastave u mjesecu maju/svibnju** dobivaju prijelaznu svjedodžbu (Übertrittszeugnis). U prijelaznoj svjedodžbi (Übertrittszeugnis) navedena je, zavisno odpostignutog uspjeha, preporuka za odgovarajuću školu.

- U **gimnaziju** se mogu upisati učenici/ce koji iz predmeta njemački, matematika i priroda i društvo imaju prosjek ocjena 2,33 ili bolje.

- Za nastavak školovanja u **realnoj školi** potreban je prosjek od 2,66 ili bolje iz predmeta njemački, matematika te priroda i društvo.

Ako ne postignu traženi prosjek ocjena, djecu se može prijaviti za **trodnevnu probnu nastavu** u predmetima njemački i matematika, koju su položili ako postignu ocjene 3 i 4. Ukoliko su obje ocjene 4, roditelji odlučuju u koju će školu upisati svoje dijete.

Prije prijavljivanja za probnu nastavu roditelji bi obavezno trebali razgovarati sa razrednikom/com, budući da su izgledi da se probna nastava s uspjehom položi, vrlo mali.

Osim toga, dijete 30.09. školske godine još ne smije imati navršenu 12. godinu. O iznimkama u posebnim slučajevima odlučuju ravnatelj/ica / direktor/ca.

Sažetak: prijelaz nakon 4. razreda osnovne škole

prosijek ocjena iz njemačkog, matematike i prirode i društva		
2,33 i bolje	2,66 i bolje	3,00 i lošije
prijelaz u gimnaziju	prijelaz u realnu školu	prijelaz u osnovnu školu ili sudjelovanje u probnoj nastavi

Upis, prijelaz u 5. razred gimnazije ili realne škole moguć je i nakon 5. Razreda osnovne škole (5.-9./10.r.) (Mittelschule, ranije: Hauptschule). Za gimnaziju je iz predmeta njemački i matematika potreban prosjek ocjena 2,0 , a za realnu školu 2,5.	prijelaz iz 5. razreda osnovne škole u 5. razred gimnazije ili realne škole
Učenicima/ama kojima njemački nije materinski jezik, a koji nisu već od 1. razreda osnovne škole pohađali školu u Njemačkoj, može i do prosjeka ocjena 3,33 biti potvrđena sposobnost za gimnaziju odnosno realnu školu, ako ocjene zavise od njihovog nedovoljnog vladanja njemačkim jezikom i ako se ti nedostaci mogu ispraviti (npr. 2 x ocjena 3 i 1 x ocjena 4).	„bonus na ocjene“ za strane učenike/ce

4. „Seiteneinsteiger“ (Učenci koji su novi u Njemačkoj i nisu pohađali ovdje školu već od prvog razreda)

Za učenike i mladež koji se tek kasnije „uključuju“ u bavarski školski sustav - budući da su do dolaska ovamo pohađali školu u inostranstvu – postoji niz pomoćnih mjera i posebnih propisa:

<p>Razredi njemačkog jezika (Deutschklassen) su razredi predviđeni za djecu i mladež koji su novi u Njemačkoj i ne vladaju dovoljno njemačkim jezikom da bi mogli pratiti nastavu u redovnom razredu. Pohađanje prijelaznog razreda treba, nakon faze intenzivnog učenja njemačkog jezika, omogućiti prijelaz u redovni razred.</p> <p>U razredu njemačkog jezika (Deutschklasse) pohađaju učenici iz različitih zemalja. Sticanje znanja njemačkog jezika stoji na prvom mjestu. Zato učenici uče 10 sati sedmično njemački kao drugi jezik. Budući da učenici/ce slabo i na različitim nivoima poznaju njemački jezik, nastavu u drugim predmetima mogu samo u manjoj mjeri pratiti u redovnim razredima.</p>	<p>razredi njemačkog jezika-Deutschklassen</p>
<p>Pohađanje razreda njemačkog jezika (Deutschklasse) traje obično godinu dana. Razredi njemačkog jezika (Deutschklasse) po pravilu se sprovode kao cjelodnevni razredi.</p>	<p>trajanje</p>
<p>Cilj je prijelaz u redovni razred (Regelklasse). Upješnim pohađanjem devetog razreda njemačkog jezika (Deutschklasse 9) ne postiže se automatski uspješni završetak osnovne škole (erfolgreicher Mittelschulabschluss), ali dobrim učenicima škola pruža mogućnost priprema za završne ispite osnovne škole (erfolgreicher Mittelschulabschluss ili čak "Quali").</p>	<p>cilj</p>
<p>Učenik/ca koji/a je tek stigao/la u Njemačku i podliježe punoj školskoj obavezi (do 15. godine) mora se prijaviti u školi kojoj pripada po adresi stanovanja (Sprengelschule) i tamo eventualno tražiti uputnicu za prijelazni razred. Tačnu adresu škole u kojoj se treba prijaviti (Sprengelschule) možete saznati u Međunarodnom školskom savjetovaništu (Bildungsberatung International Goethestr. 53, tel 233 – 26875) ili u Državnom školskom uredu (Staatliches Schulamt, tel. 544135-0) odnosno na internetu (www.muenchen.de/schule → Grundschulen / → Mittelschulen) Za prijelazne razrede nadležan je Državni školski ured (Staatliches Schulamt).</p>	<p>prijavljanje</p>
<p>Osim toga postoje razredi za učenje njemačkog jezika (DeutschPLUS-Differenzierung (prije takozvane Deutschförderklassen, pogledajte stranu broj 5).- također i za učenike 9. razred</p>	<p>DeutschPLUS-diferencija</p>
<p>Tijekom prve dvije godine pohađanja škole ovdje (do 9. razreda) se ocjena iz predmeta njemački ne računa pri donošenju odluke da li je učenik uspješno završio školsku godinu ili mora ponavljati razred. To važi za osnovnu školu, gimnaziju, realnu školu, ekonomsku školu.</p>	<p>neuvažavanje ocjene iz njemačkog jezika prve dvije školske godine</p>
<p>Ko dođe u Njemačku i ovdje želi pohađati realnu školu ili gimnaziju, može se upisati kao prvo ako u dovoljnoj mjeri vlada njemačkim jezikom i drugo ako svojim ocjenama pokazuje sposobnost za tu školu. Onaj ko još ne</p>	<p>gimnazija realna škola</p>

<p>vlada u dovoljnoj mjeri njemačkim jezikom trebao bi pohađati prijelazni razred ili se prijaviti na kurs njemačkog jezika. Onaj ko prije 01.10.2021 navršava 15 godina ne može u 21/22 školskoj godini pođati osnovnu školu (Mittelschule)</p>	
<p>Status „učenik-gost“ (Gastschüler) u realnim školama i gimnazijama omogućava novopridošlim stranim učenicima pođanje nastave kao „gost“ tokom nekoliko mjeseci (pola do jedne godine), sve do polaganja prijemnog ispita, na osnovu kojeg se odlučuje da li će učenik/ca biti primljen/a kao redovan/na učenik/ca.</p>	<p>status „učenik-gost“</p>
<p>Za strane učenike i učenice koji pokazuju sposobnost za realnu školu, ali još imaju nedostatke u njemačkom jeziku, pruža se podrška u nekoliko realnih škola.</p> <p>Na gradskim realnim školama (städtischen Realschulen) su takozvani Internacionalni razredi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Carl-von-Linde-Realschule Ridlerstr. 26, 80339 München, Tel. 5 40 74 08 – 0 (razredi s intenzivnim učenjem njemačkog jezika za u Wochenstunden enike kojima njemački nije maternji jezik, medjunarodni razredi sa cjelodnevnom nastavom 5 – 10 razreda; ponovno uzimanje samo do 9 razreda; preduslov je da je zvanje njemačkog jezika na nivou B1; prijemni ispit na njemačkom jeziku) • Wilhelm-Busch-Realschule Krehlebogen 16, 81737 München, Tel. 62 71 33-0 (intenzivna jezična podrška, 24 sedmičnih sati; upisni test iz engleskog i matematike; preduslov je njemački na nivou A2). • Ludwig-Thoma-Realschule Fehwiesenstr. 118, 81673 München, Tel. 43 63 05-0 (za 5, 6 i 9 razrede) <p>Na državnim realnim školama (staatlichen Realschulen) su takozvane SPRINT-razredi (jezično intezivni razredi cijelog dana), ovdje budu dodijeljeni u osnovnu školu kroz školsko ministarstvo, prije posjete u razredima njemačkog jezika (Deutschklasse).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Joseph-von-Fraunhofer-Schule (staatlich) Engadiner Straße 1, 81475 München, Tel. 233 - 431 60 (za 6 i 7 razred) • Marieluise-Fleißer-Realschule (staatlich) Schwanthalerstr. 87, 80336 München, Tel. 159 84 85-0 (za 6 razred) 	<p>pomoć pri učenju njemačkog jezika u realnim školama</p>

<p>Strani učenici i učenice koji pokazuju sposobnost za gimnaziju, ali još imaju nedotataka, deficita u njemačkom jeziku, mogu pohađati posebne razrede njemačkog jezika na ovim školama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adolf-Weber-Gymnasium (städtisch) Kapschstraße 4, 80636 München, Tel. 18 97 59 -11 http://www.awg.musin.de/schulinfos/sprachvorbereitungsklassen-svk/was-ist-die-svk.html Pripremni razredi sa intenzivnim njemačkim jezikom traje godinu dana; uslov: maksimalno boravište 12 mjeseci u njemačkoj; djeca moraju biti između 11 i 14,5 godina stime sto je 01.08. uslovni dan; upis je u septembru sa položenim prijemnim ispitom u engleskom i matematici na engleskom (njemački nije potreban) • Wilhelm-Hausenstein-Gymnasium (staatlich) Elektrastraße 61; 81925 München, Tel. 92 29 96-90 www.whg.musin.de/joomla/index.php/projekt-ingym (mladji- i stariji intenzivni kursevi za 6 – 9 razreda; traje 6 mjeseci; poslje toga vraćaju se učenici u redovnu gimnaziju; prijemni ispit iz matematike i engleskog). 	<p>pomoć pri učenju njemačkog jezika u gimnazijama</p>
<p>Za prijem važe granice starosne dobi. Za gimnazije i realne škole važi sljedeće pravilo: granica starosne dobi koja ne smije biti dostignuta (granični datum: 30.06.) = razred + 7 (npr. za prijem u 5. razred učenik ne smije biti stariji od 12 godina). Ravnatelj/ica škole može napraviti iznimku, ako je granica starosne dobi prekoračena radi nepoznavanja njemačkog jezika.</p>	<p>granica starosne dobi</p>
<p>Jedan od dva odn. tri strana jezika koji se uče u gimnaziji može se – od 7. razreda nadalje – zamijeniti materinskim jezikom. Maternji jezik se ne predaje u toj školi gdje ste, nego se polaže ispit dva puta godišnje. To važi i za predmet engleski u realnoj školi od 8. Razreda pa nadalje. Na gimnazijama postoji isto tako mogućnost poslije 10. razreda položiti ispit iz takozvanog kasno početog stranog jezika (spätbeginnende Fremdsprache) (npr. francuski, španski, italijanski, ruski ili kineski), koji se onda do kraja školovanja gimnazije mora polagati. Do 10. razreda neće se onda voditi nikakva nastava na drugom stranom jeziku.</p>	<p>pravila stranih jezika</p>
<p>Učenici koji su stari za Mittelschule i više ne mogu pohađati prijelazni razred (Übergangsklasse), ali ne vladaju u dovoljnoj mjeri njemačkim jezikom da bi mogli pohađati neku drugu školu, odn. ne ispunjavaju uvjete za to, mogu npr:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohađati kurs njemačkog jezika; naročito se preporučuju kursevi za integraciju koje djelimično plaća država, posebno kurseve za mlade (Jugendintegrationskurse) na Otvorenom sveučilistu Münchener Volkshochschule (Deutsch, Migration und Integration, Einsteinstr. 28, Tel. 480 06-65 40), integracijske kurseve nude i mnoge druge škole. • Na jednoj zanatskoj/strukovnoj školi (berufsvorbereitenden Maßnahme) (npr. Berufsvorbereitungsjahr BVJ ili Berufsintegrationsklasse, – pogledajte S.13 – na Berufsschule, kojom se stiče uspješan završetak osnovne škole; potreban njemački jezik na nivou A1. 	<p>ponude za mlade koji su navršili 15 godina tj. prestari za Mittelschule</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Posebne ponude za izbjeglice, koji pripremu za zanat i pripremu za osnovnu školu (Mittelschulabschluss) trebaju je – npr. SchlaU-Schule (Schwanthalerstr. 2, 80336 München, Tel. 41 11 93 11-0, sekretariat@schlau-schule.de, www.schlau-schule.de) ili FlüB&S na Münchner Volkshochschule (Orleansstr. 34, 81667 München, Tel. 54 42 40-11 oder 54 42 40-35); • Priprema na jednom od kurseva za školsku diplomu (npr. Mittelschulabschluss) (npr. Münchner Volkshochschule, www.mvhs.de/schulabschluesse, schulabschluss@mvhs.de, Tel. 4 80 06-67 71; posebno za mlade migrante: Starten statt Warten, Tel. 4 80 06-65 41/44). 	
<p>Nekome ko je do 9. razreda pohađao školu u inostranstvu, u pravilu će se priznati završena osnovna škola.</p> <p>Ako je uspješno završen 10. razred i ako su predmeti u školi bili slični onima u njemačkoj realnoj školi (posebno ako se učio neki strani jezik, u pravilu engleski), biće priznat srednji stepen obrazovanja (Mittlerer Schulabschluss, „Mittlere Reife“). Srednji stepen obrazovanja-Mittlere Reife dobitete ako vam je prosjek ocjena iz matematike, njemačkog tj. maternjeg jezika i jednog stranog jezika 3,5 i imaćete pristup odnosno može se pohađati viša strukovna škola (Fachoberschule – FOS) kojom se dvogodišnjim školovanjem stječe strukovna visokoškolska zrelost (Fachhochschulreife). Svjedodžbe se mogu nostrificirati (tj. tražiti priznavanje svjedodžbe) kod Zeugnisanerkennungsstelle. Tamo se može tražiti i priznavanje svjedodžbi radi studija na nekoj od njemačkih visokih škola i sveučilišta (u nekim slučajevima potrebno je, prije samog studija, pohađati pripremnu godinu – Studienkolleg).</p> <p><u>Kontakt za priznavanje inostranih diploma:</u> <u>Stuttgarter Str. 1, 91710 Gunzenhausen; Tel.: 09831 / 686 – 252</u> <u>https://www.km.bayern.de/schueler/abschluesse/zeugnisanerkennung.html</u></p>	<p>priznavanje inostranih svjedodžbi</p>

5. Stručne škole – Stručne obuke – Univerziteti

<p>Postoji nekoliko načina učenja struke/zanata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duplo stručno usavršavanje u kojem učite u preduzeću (ili javnom organu) i u stručnoj školi. • Stručno usavršavanje u stručnoj školi • Studiranje na fakultetu/univerzitetu (fakulteti, fakultet primijenjenih nauka, umjetnička škola) 	<p>Mogućnosti stručnog usavršavanja</p>
<p>Kod jednog duplo stručnog usavršavanja učite naizmjenično (praktično) u preduzeću za obuku i (teoretski) u stručnoj školi (1 do 2 dana sedmično u školi ili nastava u bloku na primjer 3 sedmice i onda opet 9 sedmica u preduzeću.</p> <p>Prijavljujete se u preduzeću, koje odlučuje, koja vam je školska diploma potreban za tu stručnu obuku. Zatim se zaključi ugovor o obuci sa preduzećem, i preduzeće zatim registruje učenika/cu sa odgovornom stručnom školom.</p> <p>Stručna škola traje 2 do 3,5 godine. U tom periodu postoji jedna novčana naknada za stručnu obuku. Također možete podnijeti i zahtjev za financijsku pomoć za stručno osposobljavanje (Berufsausbildungsbeihilfe/BAB) od Zavoda za zapošljavanje (Agentur für Arbeit). Kod odgovorne komore, se na kraju daje ispit stručnog usavršavanja. Na primjer: mehaničar/ka, moler i lakirer, stomatološki pomoćnik/ca.</p>	<p>Dvostruka strukovna obuka</p>
<p>Kod jednog stručnog obrazovanja u stručnoj školi imate punu školsku nastavu i uz to završavate praksu.</p> <p>Prijavljujete se u stručnoj školi. Koja svjedodžba je potrebna tj. tražena, određeno je zakonom.</p> <p>Možete i podnijeti zahtjev za financijsku pomoć kod ureda za podršku obrazovanju /Amt für Ausbildungsförderung (BAföG – Bundesausbildungsförderungsgesetz).</p> <p>Na primjer: dadilja, medicinska sestra / medicinski brat</p>	<p>Stručne škole</p>
<p>Zanimanja se također mogu naučiti i na fakultetima. Za to vam je potrebna tzv. kvalifikacija za ulazak na fakultet (Abitur/opšta matura, Fachabitur/stručna matura). Nju dobijete, na primjer, po završetku gimnazije ili srednjoškolske struke (Fachoberschule nakon realne škole sto znači nakon 10. razreda i stručnog usavršavanja). Postoji isto tako mogućnosti nakon jednog stručnog usavršavanja i radnog odnosa, odnosno postoji mogućnost pohađati stručnu kvalifikaciju na fakultetu (Hochschule).</p> <p>Postoje univerziteti (uključujući tehnički univerziteti), fakulteti primijenjenih nauka (ranije "Fachhochschule" - FH) i umjetničke škole (za likovnu umjetnost, muziku, film i televiziju).</p> <p>Na primjer ako neko hoće da postane doktor/ica, advokat/ica, lingvist / lingvista, mora studirati na univerzitetu. Tehnička, komercijalna, socijalna ili kreativna zanimanja mogu se studirati na univerzitetu ili na koledžu primijenjenih nauka (Hochschule für angewandte Wissenschaften).</p>	<p>Univerzitet</p>

<p>U srednju stručnu školu spada Fachoberschule (FOS) i Berufsoberschule (BOS). Tamo ćete dobiti sljedeće kvalifikacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fachabitur ili Fachhochschulreife (kvalifikacija za studiranje na koledžu primijenjenih nauka) • Fachgebundenes Hochschulreife (pravo na studiranja na koledžima primijenjenih nauka i određene smijerove na univerzitetima) • Opšta kvalifikacija za visokoškolsko obrazovanje odnosno matura (Abitur) (pravo na studiranje na svim fakultetima i univerzitetima) <p>Za BOS/FOS je potrebno „Mittlere Reife“ (10 razreda) (sa određenim ocjenama) i za BOS takođe stručno obrazovanje.</p>	<p>Srednja stručna škola(FOS/BOS)</p>
<p>1. Intenzivni kursevi- i integracioni razredi sa profesijom</p> <p>Ova ponuda strukovnih škola usmjerena je za nove doseljene (16-21 godina, iznimke do 25 godina) koji su podvrgnuti obaveznom stručnom obrazovanju, kao i za omladinu koji su podvrgnuti obaveznom stručnom obrazovanju bez izbjegličke pozadine, ali s usporedivim potrebama jezične podrške. Učenici moraju biti u stanju slijediti lekcije (razina/nivoa jezika A1).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jezični intenzivni razredi na stručnim školama (Deutschklassen an Berufsschulen prije Sprachintensivklassen/SIK): Oni se pripremaju za ulazak u klasu stručne integracije i traju do 4 meseca • Integracioni razredi stručnog zanimanja (Berufsintegrationsklassen/BIK): 2 godine redovne nastave <p>Cilj je sticanje svjedodžbe za osnovnu školu (9 godina) i smještaj odnosno plasiranje u jednu zanatsku ili srednju školiu.</p> <p>IBZ Sprache und Beruf (Franziskanerstraße 8, 81669 München) su odgovorni za dodjelu u DK-BS-a i za BIK razrede u strukovnim školama odnosno za integracijske kurseva njemačkog jezika.</p> <p>2. Integracioni-pred razred FOS/BOS</p> <p>Integracioni pred razred je priprema za regularan polazak na FOS ili BOS (pogledajte 'srednje stručne škole').</p> <p>Uslovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Njemacki na nivou A2 ili B1 • Engleski na nivou A2 ili B1 • Priznatih 10 razreda skolovanja (Mittlerer Reife koju mozete i na Mittelschule poloziti) • Strucna skola <p>Lokacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drzavna FOSBOS München (smijer tehnika) Orleansstraße 44, 81667 München Tel. 233- 48271 sekretariat@fosbosmuenchen.de https://fosbosmuenchen.de/infos-fos-bos/integrations-vorklasse-schulversuch/ • Gradska Anita-Augspurg-Berufsoberschule za socijalni i zdravstveni smijer Brinner Straße 37, 80333 München Tel, 233 – 32661 bos-sozial@muenchen.de http://www.bos-sozial.musin.de/Schule/IVK.html# 	<p>Posebne ponude za podršku i propise za migrante</p>

<p>3. Posebni propisi stranih jezika na stručnim školama Ako niste više od dvije godine, na prethodno pohađanim školama imali engleski jezik, onda će vam možda biti dozvoljeno da zamijenite svoj maternji jezik za engleski jezik (u tom slučaju ćete polagati ispite iz maternjeg jezika bez praćenja redovne nastave).</p>	
<p>U Nemačkoj se razlikuju zanimanja između regulisanih i neregulisanih (pogledajte web stranicu www.erkennung-in-deutschland.de)</p> <p>1. Neregulisana zanimanja Ovdje možete jednostavno aplicirati na željenu poziciju, ali prethodno trebate imati preveden inostrani certifikat. Ipak mozete uz naknadu tj. platiti, ako ste studirali na nekom od univerziteta tj. na sveučilištu, provjeriti ekvivalentnost vaše diplome sa njemačkim univerzitetom, pomoću procjene kod Centralne kancelarije za inostrano obrazovanje, koja se nalazi u Graurheindorfer Str. 157, 5311 Bonn (www.kmk.org/zeugnisbewertung, zabservice@kmk.org, Tel. 0228/501-664) Pod anabin.kmk.org/anabin.html možete isto tako sami provjeriti, kako je procjenjena sopstvena stručna kvalifikacija tj. diploma</p> <p>2. Regulisana zanimanja Da bi mogli raditi u reguliranim zanimanjima, potrebno vam je državno priznavanje diplome (na primjer za doktora, učitelja/e, socijalnog radnika/ce...).</p> <p>Na www.erkennung-in-deutschland.de možete naći mjesto tj. ustanovu koja je odgovorna za priznavanje diplome.</p>	<p>Priznavanje stručnih diploma</p>
<p>Nakon završene stručne obuke, možete dobiti višu stručnu kvalifikaciju pohađanjem drugih škola (tehnički fakulteti, specijalističke akademije): Tehnička škola traje od 1 do 4 školske godine, delimično isto vanredno. Na kraju polažete završni ispit npr. kao tehničar ili majstor a uz dodatni ispit možete dobiti i opštu maturu (Fachhochschulreife). Stručna akademija (Fachakademie) traje od 2 do 3 školske godine, sa dodatnim ispitom možete dobiti diplomu stručne mature (Fachhochschulreife) i studirati samo Fachhochschule za Bachelor ili stručnu maturu (fachgebundene Hochschulreife) gdje možete studirati na univerzitetima, ali stručno usmjereno.</p>	<p>Stručna veća kvalifikacija</p>